

Cesta tam
a zase zpátky

Asi-milování?

Faces – Multicultural Czech Lands

NGO The way there and back again and
Anne Frank House – Amsterdam

The project was sponsored by MATRA project of Ministry of foreign affairs of Nederland and Ministry of youth, education and sports CR

NGO The way there and back again realizes education projects based on contacts between nationalities in CR and between generations.

Project ASI-MILOVANÍ? Was created in cooperation with the Anne Frank House – Amsterdam, Anne Frank Zentrum – Berlin and various subjects in the Czech Republic, primarily PdF MU-Brno and FHS UK – Prague. Its part is the travelling exhibition of the same name. PdF MU in Brno took patronage of the pedagogical part of the project.

Exhibition ASI-MILOVANÍ?

The exhibition presents the situation of nationalities living in the Czech Republic, historical and modern. The focus is on the nationalities that formed the history of Czech lands – Czechs, Germans, Jews, Roma, on nationalities that inhabited the neighbour countries – Slovaks, Polish and nationalities which are coming since the last century and their custom are further from ours – refugees from different countries, Vietnamese, Ukrainians.

Target group

- Pupils and students of all types of schools
- Teachers
- public

Goals

- To encourage reflection on the value of terms like identity, tolerance, mutual respect, human rights and democracy.
- Contribute to the openness of the society and the acceptance of diversity as a possibility of mutual enrichment.
- To realise that a society where the differences between people are respected does not come on its own. Next to legislation (and lawfulness) the effort of each individual in the frame of his possibilities is also necessary.

Specifics

The project accents the activity of students:

- **Students was active creators of the exhibition**
- **The exhibition is guided**
- **Students animate the exhibition**
- **The visitors are leaded to presentation their own opinion**

People

Every person has their story. And each person is a part of a society, which determines him. We want to help see the contribution of differences, not the disadvantages of them through these stories. A group of 17 students of 9 nationalities, all over the Czech Republic, apart from various organisations helped create the project. They will introduce themselves on the exhibition. We met on workshops and work weekends during the course of two years.

Concomitant program of the exhibition

- Training for students-guides of the exhibition. /The students of cooperative schools receive the knowledge and skills in two days training./
- Seminar for teacher
- Panel discussion about coexistence of nationalities in region

Installations

Installations

Panels

ASI-MILOVANÍ?

Projekt občanského sdružení Cesta tam a zase zpátky a Anne Frank House – Amsterdam

Nikdo nevíže v „kultuře“ nebo nepatří do „společnosti“ před tím, než se střetne s druhými.

Barbara Laibová

Vystava vznikla v rámci projektu „Asi-milování“ a představuje situace historických i současných národností žijících v ČR. Příběh každé z nich bude vyprávěn z pohledu společnosti, ve které žije, a zároveň skupiny okolo ní. Každá z nich má svou vlastní identitu, ale také společnou identitu, která je spojuje. Každá z nich má svou vlastní identitu, ale také společnou identitu, která je spojuje. Každá z nich má svou vlastní identitu, ale také společnou identitu, která je spojuje.

Vystava vznikla z iniciativy občanského sdružení Cesta tam a zase zpátky a Anne Frank House – Amsterdam.

1

Pocházíme z různých rodin, z různých koutů ČR, máme různé zkušenosti, spojuje nás jenom to, že každý z nás zažil, jaké je to, když jsme jiní. Dříve jsme se neznali, dnes jsme přáteli.

Společně jsme tvořili, přemýšleli, jedli, hráli si.

Živili jsme malý jazyk.

Jaké je to být jinou skupinu?

Jaké je to být rozmanitou skupinu, ale nacházíme přitom spoustu.

Když se setkáváme, když si dáváme ruce.

Jaké je být jiný v Čechách.

Jaké je být Čechem v Čechách.

2

ČEŠI

„V žádném jiném jazyce mi nebudou znít básně, tak hezky jak v češtině.“ (Burák)

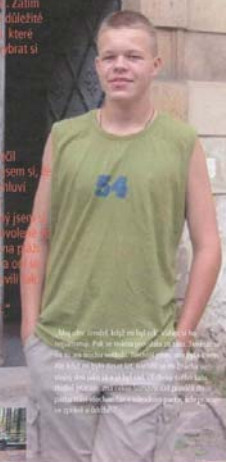
Pro Českou kulturu je to... (text continues with a detailed description of the project and its goals, including mentions of various cultural events and the importance of preserving Czech identity in a multicultural environment).

3

Honza (14)

„Nagano 98. Hráli jsme s kamarády hokej na koberci, až jsme ho prošoupli.“

4

Panels

Felix (19)

„Chci se naučit česky.“

Jsem Němec, narodil jsem se nedaleko Mnichova. Ted bydlím v Brně. Moji prarodiče jsou z Čech. Měli malou fabriku na výrobu stuh. Po válce se museli vystěhovat. Dodnes vzpomínají na Čechy jako na svůj domov, na to, jak hrávali hokej na jezeře. Dlouho se sem chtěli alespoň přijet podívat, ale neměli. Teď už jsou staří a nemohou. Tak alespoň chodíme do české restaurace, kde si mohou popovídat česky.

Doma jsem se česky neučil. Když jsem byl malý, šel jsem rok s rodiči ve Spojených státech. Předposlední ročník střední školy jsem studoval v lithoafické Republice, protože jsem chtěl poznat jinou, vzdálenou, kulturu. Teď jsem v ČR abych poznal odkud pocházím.“

Francie v Rembrandt Múzeu
VSD Rouden jsem navštívil
třikrát (přeshraniční, vzdáleno)
Jsem například, veď jsem
přijel do Gsch. Múzeu, že
jsem tuhle dokumentoval.
To nemameno, že jsem
v Německu se k tomu, když
Mý už pochodil česky
a Tuhle.

Málo mláď už
a Česko-německé
kultury jáchou
z toho, když málo
málo, je Orel od
Francie Kaly.

Mýšle, že angličtina
je velmi těžká.
A dítěť se, když málo
táh, a když málo
směl.

Orel dítěť palej, když
je včel, dítěť
vystráží, když
málo, málo.

5

NĚMCI

...začali hospodárně osídlit české země na počátku 13. století, kdy byli pozváni Václavem I. Přispívali k jejich hospodářskému rozvoji. Usadili se především v neobydlených oblastech.

Bažantov/Wosant

Bažantov 1940

Bažantov 1996

Oheň Bažantov se nacházela jižně od Tachova. První zmínky pocházejí z počátku 14. století, kdy obyvatelé získali majetkovo právní ochranu jako farnost v rámci děkanátu Tachovského. Kolem vesnice vznikl návesní rybník a měla knihovnu na ulici Bažantovské po roce 1945 přejmenovanou na Mlýnskou.

Po II. světové válce bylo z území obnoveného Československa nuceně vysídлено 95 procent Němců. Ti, kteří zůstali, se dalších 20 let nesměli sdružovat na národnostním základě ani vzdělávat v rodném jazyce. Dnes jim zákony umožňují svobodné sdružování a vzdělávání, mnozí čeští Němci ale svůj původ přesto veřejně neztrácejí.

1875 - Dětská skupina při škole v Bažantově maloměstském	1989 - Jan Červený rodák z Bažantova	Ve škole v Bažantově Němci učili	1988 - Rodinná snímek Květiny Barmann- neovádky s manželem Jindřichem Procházou a synem Tomášem, který byl vlastní bažantovský lékař
---	---	-------------------------------------	---

6

[illegible][illegible]

Panels

Mariola (15)

„V Cechách říkají: Jsi Polka, jdi do Polska. A v Polsku říkají: Jsi Češka, jdi zpátky do Čech. To mám žít na hranici?“

Mariola má polskou národnost a chodí do školy s polským vyučovacím jazykem.

Mariola říká: „Na polské škole je dobré, že máme oproti českým školám více volné nedávame totiž pouze české státní, ale i ty polské.“

Po matčině chci studovat práva, možná i v Polsku. Tam mám šanci dostat stipendium jako absolvent střední školy s polským vyučovacím jazykem.

Do Polska jezdím na školní výlety, letní prázdniny i káru nebo u Mazurských jezer organizované pro Polky žijící v zahraničí, posílám cikánské zprávy, „za nákupej“ do blízkého Cizyna.

Podle mne se Poláci vyvíjejí v důstojnější, akční, přímější jím to velké poště. Vždy z toho dobrou poštou, občas je to, někdy si zaple do hospody a má z toho dobrou poštou, což si posílá na náboženskou ulici a mají z toho ještě lepší poštou. Zaslali malé cikánské peníze na postřehání a na nádhru dětí. Jsou si přitíž upřímně, někdy je to až radost.

Doma miluju nádhru, „po nádhru“, a ve škole polsky, ale psát – český umím lépe.“

Pani Mare, babička Marioly, se Polkou cítila být možná o trochu víc než Českou, její maminka se narodila v dnešním Polsku, ale po rozdělení Těšínska v roce 1920 nejednou zjistila, že zatímco její otec žije v Československu, pole má v Polsku.

Pani Mare říká: „Lidé by měli vědět, kde žiji, a že tady dříve bylo polské území.“

Znalost češtiny a polštiny, kterou tady díky historickému vývoji všichni lidé mají, může pro mistry znamenat i ekonomický profit.

Uživatel přibuzenské stýky po smrti své matky vidím jako: čtyřlístek a ekonomická výhodnost nakupování na tržišti v Cizyně poměrně. Jezdila jsem na náboženské pouť do Czapłowského. Dnes dávno přetáhla hranici za nevidím.

Díky tomu, že jsem byla členkou Polského kulturního sdružení, byla a také díky tomu, že jsem „nádhru vyřídila“, jsem po svatbě snadno zapadla do nového prostředí. Organizovala jsem plesy, dílny, griláže, jsem našla i v organizaci dobrovolných prací.

Snad jsem jen trochu alergická na talíře ty bývalé Polky, kteří se snaží mluvit česky a neumožní, že je problém. Mariola, když se pokouší mluvit něčím český?“

POLÁCI

kteří žijí v České republice, představují ve své naprosté většině potomky obyvatel, kteří žili na tomto území dlouho před vznikem Československa v roce 1918. Jakkoli dříve, než se obyvatelé Těšínska stali Polky nebo Čechy, byli především Slované. Těšínské knížectví bylo součástí Horního Slezska, které patřilo po dlouhou dobu ke Koruně české.

České knížectví v polovině 14. století

Významnou součástí polského národního života je účast na spolkovém životě a ve kulturních skupinách. Jedním ze způsobů, jak demonstrovat svou polskou národnost, je účast na slavnosti „Goralski swiatek“.

- Všichni, kteří se narodili v české části Těšínska, se museli někdy v průběhu života rozhodnout, jaké jsou národnosti – české, polské anebo v minulosti i německé.
- Mezi Poláky, českou a německou národností museli volit obyvatelé Těšínska v polovině 19. století, kdy docházelo k formování národů jako rozlišit politické suverenity.
- Zúčastnit národnosti mezi lety, kdy je prováděno sčítání lidu a zjišťována národnost nebo mateřský jazyk.
- Rodiče se museli rozhodnout, jestli polskou dítě do školy s českým nebo polským vyučovacím jazykem.
- Musí volit ve chvílích, kdy národnost určuje postoj a „upravení“ stanovisko ve věcech veřejných, někdy to rozhodovalo o jejich budoucnosti.

„Mám jsem souzda, který to vyřídil tak, že nejstaršího syna poslal do české školy, prostředního východil polskou základní školu a toho posledního poslal do německé gymnazie. A měl to vyřešeno. Protože, když na něj někdo něco má, vždyť může souzda říci: „Co chcete, já posílám syna do české, německé, polské školy. Měly by se na jmenovat“ popouze situaci jsem ze starších zvěřoval.“

„Oba moji rodiče jsou Polci. Ve Slezsku, tam měl to připadá naprosto jasně, protože tam všichni mluví polsky, mluví česky, dříve i německy. Dnes se na polskou. Takže to není problém. Zdejší polské prostředí tam mluvíme se tam všichni děti a všichni přivítají normálně. Polština je naša mateřská, kterou mo polské děti znají a rozumí. Takže když od nás, i já jsem střešila přistěhovaly na polskou Babičku.“

David (17)

„Můj vzor je Martin Luther King, protože toho udělal hodně pro černé.“

Tata přišel do Čech za prací. Babička a děda je přišli do rodiny. Pak si našel mamku. Dnes dělá vedoucího provozu ve sklárně. Je trochu náklonový, ale super. Máma

Činěl jsem byt pilotem, to nešlo zvládnout k mým proporcím a zdravotní stavu, nebo kashem. Nakonec jsem se dostal na střední odbornou školu sociální v Kolíně. Naše doma nemluvíme romsky, mluvíme od Romů trochu odstup. Na škole se mě posílá jmenit, ovšem jsem poznával tradice, dozvěděl se něco o svém národu.

U nás je muž hlava a žena křík rodiny. Takže podle mě má žena to hlavní slovo. Romská rodina byla víc společně, pospolně. Staráme se jeden o druhého, přičemž každý má svou uličku už předem nějak danou. Starší děti se starají o mladší sourozence. Avšak i když je Petra starší, já mám za všechny svou zvláštní odpovědnost, protože jsem nejstarší syn.

Když se narodil jako Rom, každý pozná, že je Rom. Ve škole bylo celkem jedno, jestli jsem nebo nejsem Rom, tam jsme z toho jako děti neměli rozum. Na základce, tak ve třetí třídě, douka začne vnímat, že je odlišný, třeba barvou kůže. To má asi každý, někdo z Romů nemůže říci, že ne. Taková averze, že se na mě někdo dívá kosák, nesedne si vedle mě ve vlaku, předstírá.

Přístup potulných cikánů a tuláků z Kazan

ROMOVÉ

byli původně kočovníky. Za jejich pravlast je považována Indie. „Rodina potulných cikánů“, grafika z roku 1481, je první vyobrazení Romů z českého prostředí. Až do 20. století byli jako „Cikáni“ označovány osoby, které bychom dnes přiřadili k romskému etniku, ale i všichni ti, kteří žili potulným způsobem života. Až do poloviny 18. století byli Romové považováni za psance a kdekoli je mohl beztrápně zabít.

V nacistických koncentračních táborech zahynuli téměř všichni moravští i čeští Romové.

Prvního věštilu Romů, kteří měli být v ČR se přistěhovala z východu ze Slovenska a ze západu do vyprázdněného pole s nimi přicházely často celé rodiny. Politika Komunistické strany Československa a pokus o asimilaci vedly k postupnému odlišování a oddělování od ostatní kultury vzbudily.

S osídlením obyvatelstvem byli Romové formálně zvrucenzurovaní až po roce 1940, k romské národnosti se mohli přihlásit teprve po roce 1989. Po roce 1989 vznikla romská politická reprezentace. Prohlášení kodifikace romských romských, bylo založeno muzeum, odborná škola. Romové se vrací ke svým kulturním tradicím, vydávají knihy a časopisy, vystavují vlastní umělecká díla. Na druhé straně velká část z nich přišla o práci. Někdy vzdělání a představy ztrácejí možnost najít si novou práci, a tak upadají do chudoby, ze které někdo hledá cestu ven.

Pani Bůžena vzpomíná, jak se dostala do Prahy. Do osady na východním Slovensku přišel úředník z ministerstva, všechny Romy zhromadil za ohradou. Budovatel osadil domy ve zemi. Rodičům Bůženy dali nějaké papíry, posadili je i s dětmi na ulák a vypravili v Praze na nádraží. Tam dlouho čekali, nevěděli, co dělat. Pak přišla jiná úřednice, zavedla je do nějakého bytu, a tak začal jejich nový život ve městě, kde nikdo neznal.

Panels

Lucka (16)

„Někdy člověk vidí jen to, co vidět chce a co si myslí, že vidí.“

a tak jsem vznikla.

Do Československa zašli

VIETNAMCI

přijíždět na základě mezinárodních dohod s bývalými Severními Vietnami. První tři skupiny vietnamských dětí – válečných sirotků a takzvaných vietnamských studentů přijeli do ČR v 50. letech 20. století. Do roku 1989 přijížděli další studenti a také dospělí na praxi do Československých podniků. Přijížděli sami, rodina i děti musely zůstat ve Vietnamu. Vietnamské děti žili v uzavřených komunitách pod přísným dohledem vietnamského zvláštního.

Po roce 1989 se forma pobytu změnila ze studia a praxe hlavně na podnikání. Hlavní důvody však zůstávají stejné: finanční výdělek a dosažení vzdělání – dnes hlavně pro děti.

„Jsem poměrně uzavřená komunita, tak ani nevíme, jestli jsou k nám ostatní milí, nebo ne. Když se otevíráme, tak se odhalují naše slabiny. Ale když se otevíráme, tak můžeme získat nové poznatky a zkušenosti.“

Natalka (17)

„Chovej se k druhému tak, jak chceš,
aby se choval k tobě.“

Já už zůstanu v Čechách. Chci studovat jazyky. Představuji si, že se vdám, budu mít hodného manžela, práce napřád, abych nemusela dál cestovat. Chtěla bych jet do zahraničí, trochu exotiky, ale pak se vrátit vřeloučkou nazpátek.

UKRAJINEC

Presentation

www.asi-milovani.cz

info@asi-milovani.cz

+420777595853